

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE EXACTE ȘI INGINEREȘTI A AȘM
asupra raportului științific al Programului de Stat 20.80009.7007.20
*Studiul și gestionarea surselor de poluare pentru elaborarea recomandărilor de implementare a
măsurilor de diminuare a impactului negativ asupra mediului și sănătății populației*
Prioritatea III: Mediu și schimbări climatice
Director de proiect: dr. hab. POVAR Igor**

Perfectat în baza audierii raportului științific anual al *implementării proiectelor din domeniile
cercetării și inovării* la Ședința comună a AȘM și Consiliul științific al Institutului de Chimie din
08.12.2021

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023),
etapa anului 2021 20.80009.7007.20 Studiul și gestionarea surselor de poluare pentru elaborarea
recomandărilor de implementare a măsurilor de diminuare a impactului negativ asupra mediului și
sănătății populației, director proiect dr. hab. POVAR Igor, Institutul de Chimie.

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă
următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Excelent**”.

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare
cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – “Excelent”.*

Scopul și obiectivele proiectului au fost atinse integral:

- a fost demonstrată acțiunea preparatului inhibitor Vtiamin CT-15 asupra proprietăților de sedimentare a nămolului activ din apelor uzate la Stația de Epurare Biologică (SEB) Chișinău, cu amplificarea efectului de flotare și compactare, cât și schimbarea structurii nămolului activ prin inhibarea grupelor active din compușii organici;
- au fost asamblate și puse în funcțiune două instalații de laborator de termo-stabilizare a procesului de compactare a sedimentelor primare (SP) și nămolului activ (NA), prima cu utilizarea energiei electrice și a două cu utilizarea căldurii captate din aerul comprimat din sistemul de aerare al SEB Căușeni;
- a fost efectuată inventarierea poluanților climatici cu durata scurtă de viață și a poluanților conform Programului European pentru Monitoring și Evaluare (EMEP) și Convenției pentru Poluanții de Aer cu Viață de Scurtă Durată (SLCPs) pentru anii 2018 – 2019 și a fost editat raportul respectiv;

- a fost elaborată baza de date geospațială pentru crearea hărților de distribuție a sectoarelor cheie și poluanților din aer;
- a fost elaborată schema tehnologică experimentală pentru bioremedierea solului contaminat pe teritoriul fostului depozit de pesticide CR-Slobozia Dusca-01.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute* – “Bine”:

- în reviste WoS fără factor de impact, reviste Scopus, reviste naționale de categoria A - 2;
- în reviste naționale de categoria B+, B, C - 1;
- în alte reviste internaționale sau naționale, culegeri conferințe internaționale - 6;
- în culegeri conferințe naționale, teze la conferințe - 24;

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare* – “Bine”.

- brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală - 2;
- implementări/testări în practică dovedite de acte de implementare/testare - 2;

S-a demonstrat posibilitatea eficientizării proceselor tehnologice de eliminare consecutivă a substanțelor organice și biogene din ape reziduale la etapele de tratare în stațiile de epurare biologică, cu un efect pozitiv asupra resurselor acvatice din Republica Moldova. Grupul de cercetători a contribuit la instruirea specialiștilor responsabili de procesele tehnologice de epurare a apelor uzate, în special la remedierea situațiilor în caz de flotare a încărcăturilor de poluanți, frecvent întâlnite în exploatarea SEB-urilor în zonele rurale. Au fost elaborate propuneri de măsuri pentru reducerea emisiilor poluanților care afectează schimbările climatice.

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat* – “Foarte bine”.

Ponderea tinerilor cercetători este 25%.

5. *Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului* – “Excelent”.

Colaborarea cu 8 instituții naționale și 4 instituții internaționale.

Recomandări:

- De ridicat eficiența diseminării prin publicații în reviste WoS cu factor de impact și reviste naționale acreditate.
- De ridicat componenta inovațională prin obținerea mai multor brevete de invenție.
- De demonstrat tehnologiile elaborate la expoziții și târguri de inventică.

Conducător al
Secției Științe Exacte și Inginerești
m. c.

Svetlana Cojocar

Secretar Științific al Secției
Dr.

Adelina Dodon